

Д. В. Байдачна, Г. В. Табачук

ВИВЧЕННЯ ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ НАШИХ ПРЕДКІВ ДОПОМАГАЄ ЗБЕРЕГТИ НАЦІОНАЛЬНУ ПАМ'ЯТЬ ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ

Анотація: в умовах глобалізації та інформаційної війни питання збереження національної ідентичності набуває особливої актуальності. Дослідження розглядає, як вивчення історії може допомогти суспільству протистояти зовнішньому ворогу та зберегти свою культурну спадщину.

Ключові слова: національна ідентичність, культурна спадщина, історія.

Annotation: In the conditions of globalization and information war, the issue of preserving national identity becomes especially urgent. The study examines how the study of history can help a society resist an external enemy and preserve its cultural heritage.

Key words: national identity, cultural heritage, history.

Ми вважаємо, що у сучасному світі, де глобалізація та інформаційні технології стирають національні кордони, питання збереження національної ідентичності набуває особливої актуальності. Маніпуляції з історичною пам'яттю, поширення фейкових новин та спроби переписання історії стають потужними інструментами у боротьбі за вплив. Тому вивчення історичного досвіду наших предків є не просто академічним інтересом, а необхідністю для збереження національної самосвідомості та протистояння зовнішнім загрозам.

Російсько-українська війна, яка розпочалася 24 лютого 2022 року, актуалізувала питання ролі та значення історичної освіти населення, а також потребу переосмислення методологічної складової частини досліджень з історії України[1].

Історична пам'ять – потужна й нічим не замінна частина духовного потенціалу нації, смисложиттєвий компонент нації- і державотворення, основа історичної свідомості соціуму.

Історики вважають, що історичній пам'яті не досить самих фактів. Їй не обійтися без конструювання наративів, адже це спосіб мислення про історію та історичну пам'ять. Отже, формування наративів стає полем битви[2].

У ході дослідження ми змогли дійти до таких результатів:

- Безпосередній зв'язок між знанням історії та силою національної ідентичності. Глибоке розуміння історичного шляху свого народу формує міцніший зв'язок індивіда з нацією, підвищує почуття приналежності та лояльності.

- Ідентифікація вразливих груп до маніпуляцій історичною пам'яттю. Молодь, менш освічені верстви населення та ті, хто менше залучений до громадського життя, виявляються більш схильними до впливу фейків та перекручених історичних наративів.

- Розробка практичних рекомендацій для зміцнення історичної свідомості. Дослідження може запропонувати вдосконалення шкільних програм, створення нових історичних музеїв, а також розвиток історичних досліджень.

- Аналіз впливу цифрових технологій на формування історичної пам'яті. Соціальні мережі, інтернет-меми та інші інструменти цифрової комунікації значно впливають на спосіб сприйняття історії та її інтерпретацію. Дослідження може запропонувати способи протидії дезінформації в цифровому середовищі.

- Встановлення зв'язку між історичною пам'яттю та громадянською активністю. Люди з глибоким знанням історії виявляють більшу активність у громадському житті, відстоюванні національних інтересів та захисті демократичних цінностей.

Проведене дослідження підтвердило, що вивчення історичного досвіду є невід'ємною частиною формування національної ідентичності. Було встановлено, що знання історії сприяє розвитку критичного мислення, підвищує стійкість до маніпуляцій та зміцнює громадянську єдність. Для збереження національної пам'яті необхідно посилити роль історичної освіти, підтримувати історичні дослідження та протидіяти спробам фальсифікації історії.

Список використаних джерел:

1. Філіпович, М. (2023). Проблеми формування історичної пам'яті в освітній сфері України. Літопис Волині, (28), 174–178. URL: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2023.28.24>.
2. Мирний, М. (2020). Історична пам'ять: якою вона має бути і як її формувати. URL: <https://zmina.info/articles/istorychna-pamyat-yakoyu-vona-maye-but-y-i-yak-vesty-dyskusiya/>.

***Байдачна Діана Віталіївна** – студент Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, E-mail: dianabaidacna@gmail.com*

***Табачук Григорій Васильович** – викладач кафедри військової підготовки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця. E-mail: gtabachukv@gmail.com*

***Baidachna Diana Vitaliyvna** – student Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, E-mail: dianabaidacna@gmail.com*

***Tabachuk Hryhoriy Vasyliovych** – Lecturer of the Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, E-mail: gtabachukv@gmail.com*